

SCHRIFTELIJKE VRAAG

Indieners: W.A. Wormgoor (PvdA) en J.G. Bussink (D66)

Datum indiening vraag: 16 juli 2020

Datum verzending antwoord: 28-07-2020

Formulering:

Op 9 juli 2020 verscheen een persbericht van de samenwerkende wethouders Sociaal Domein in de Achterhoek, waarin aangekondigd wordt dat het proces om tot nieuwe inkoop van Jeugdhulp te komen wordt aangepast. Zorgaanbieders en ook raadsleden uit verschillende Achterhoekse gemeenten hebben aangegeven dat het tempo om tot afspraken te komen te hoog was. De start van de nieuwe inkoop wordt opgeschoven, zodat de samenwerkende wethouders, de gemeenten en de zorgaanbieders in gesprek kunnen komen over de toekomst van het zorgaanbod.

Tijdens een informatiebijeenkomst van het Achterhoekse samenwerkingsverband voor zorgaanbieders is gemeld dat het huidige aantal aanbieders van ongeveer 200 tot 300 zorgaanbieders terug wordt gebracht naar ongeveer 35 aanbieders. Ook zal er sprake zijn van onderaannemerschap. De kleinere zorgaanbieders en de raad van Berkelland zijn niet betrokken geweest bij deze ingrijpende koerswijziging.

Ook in de Berkellandse raad zijn er grote zorgen over de aanbesteding van de jeugdzorg. D66, PvdA, GroenLinks en Ondernemend Berkelland (OBL) hebben daarom motie M 20-16 ingediend over de aanbesteding in de Jeugdzorg. In de motie werd onder andere het verzoek aan het college opgenomen om de koerswijziging in de jeugdzorg ter besluitvorming voor te leggen aan de raad en om de besluitvorming rond het aanbestedingsproces 'on hold' te zetten.

In de raadsvergadering van 8 juli 2020 merkte wethouder Van Haaren bij de bespreking van de (later ingetrokken) motie M 20-16 op dat zij naar aanleiding van de commotie over het onderwerp al van mening was dat er een 'pas op de plaats' gemaakt moest worden in het proces van de aanbesteding. Zij zegde toe de raad te informeren over het proces voordat er besluitvorming zal plaatsvinden en zij stelde voor de zorgen van de Berkellandse raad over het proces te delen in het portefeuillehoudersoverleg van de 8 Achterhoekse gemeenten van 9 juli. De raad van Berkelland kan volgens de portefeuillehouder niet besluiten over het aanbestedingsproces, omdat daarvoor de tijd ontbreekt en het gezamenlijke proces van de Achterhoekse gemeenten gefrustreerd zou worden.

Op 14 juli 2020 stuurde het college van B en W van de gemeente Doetinchem, een van de gemeenten uit het samenwerkingsverband, een mededeling naar de raad van Doetinchem. Daarin wordt vermeld dat de publicatiedatum van de aanbesteding maatwerkdiensten jeugdhulp wordt opgeschoven van 26 augustus 2020 naar 23 september 2020; het moment waarop de nieuwe aanbesteding start blijft ongewijzigd, namelijk 1 april 2021. Ook bleek uit de communicatie van het Doetinchemse college dat de uitkomst van het portefeuillehoudersoverleg van 9 juli 2020 was dat er 'meerdere scenario's worden uitgewerkt voor de realisatie van de nieuwe aanbesteding jeugdhulp. Eén van de scenario's is een gefaseerde ingangsdatum van de nieuwe aanbesteding voor de gemeenten in de regio Achterhoek.'

Op basis van de informatie hierboven vragen wij ons het volgende af:

Vraag:

Kunt u ons op de hoogte brengen van de uitkomsten van het PoHo-overleg van de samenwerkende gemeenten uit de regio Achterhoek van 9 juli? Kunt u ons ook de notulen toezenden van het PoHo-overleg van 9 juli?

Antwoord:

Ja, zie bijlage 1.

NB Het verslag is nog niet vastgesteld door het POHO.

Vraag: Het college van B en W van de gemeente Doetinchem meldt dat er meerdere scenario's worden

uitgewerkt voor de realisatie van de nieuwe aanbesteding jeugdhulp. Kunt u ons hierover toelichting geven: om welke scenario's gaat het? Waarom wordt er voor verschillende scenario's gekozen? Wat wordt bedoeld met het scenario van de 'gefaseerde ingangsdatum van de nieuwe aanbesteding voor de gemeenten in de regio Achterhoek'?

Antwoord:

Zie bijlage 1, waarin de verschillende scenario's worden genoemd. Met het onderzoeken van de verschillende scenario's wordt beoogd tot een proces te komen waarin zorgvuldigheid, communicatie, partnerschap maar ook voldoende voortgang wordt bereikt. De scenario's zijn nog niet uitgewerkt, wat betekent dat de invulling van het scenario van de 'gefaseerde ingangsdatum van de nieuwe aanbesteding' nog niet bekend is.

Vraag:

Een aantal zorgaanbieders heeft aangegeven dat er signalen zijn dat de gemeente Doetinchem een eigen systematiek van inkopen zou kiezen, anders dan de zeven andere gemeenten uit het samenwerkingsverband. Kunt u dit bevestigen? Zo ja, wat is de reden om voor deze eigen systematiek te kiezen? Wat zijn de gevolgen voor de andere gemeentes?

Antwoord:

Zie hiervoor de documenten in bijlage 1 en 2.

Vraag:

Wat zijn volgens u de concrete tekortkomingen van de aanbesteding zoals deze werd uitgevoerd? Waarom leidt de voorgenomen systematiek van aanbesteding en zorglevering tot innovatie in de zorg?

Antwoord:

Op dit moment werken we met een 'open house' model en een 'pxq-(prijs x aantal) financiering'. Het 'open house' model heeft geleid tot een groot aantal aanbieders. Dit leidt tot versnippering van het zorglandschap en vermindering van slagkracht. Dit belemmert de effectiviteit van zorg. Bovendien heeft het 'open house' model ertoe geleid dat we te maken hebben met aanbieders die formeel en/of op papier voldoen aan alle regels, maar die niet of onvoldoende passen bij of werken volgens onze visie.

Aanbieders zien zich daarnaast in het pxq model geconfronteerd met grote onzekerheden. Op voorhand wordt hen namelijk geen enkele zekerheid geboden, terwijl zij wel rekening moeten houden met (vaste) kosten om hun dienstverlening mogelijk te maken. Deze onzekerheid bij concurrentie tussen aanbieders leidt tot korte termijn handelen, waarbij overleven en het (onnodig) maximaliseren van de te verlenen zorg (en daarmee de inkomsten) een logisch, maar ongewenst gevolg is. Samenwerken, afschalen van zorg en innoveren verdwijnen hierbij naar de achtergrond. Dit komt de kwaliteit van zorg voor de inwoners niet ten goede en leidt tot onnodig hoge kosten.

De gemeente kan het ook niet aan om vanuit contractbeheer te sturen op honderden aanbieders, tenzij er meer geïnvesteerd wordt in coördinatiekosten. Omdat dit ten koste gaat van de hoeveelheid middelen die daadwerkelijk voor zorg voor inwoners beschikbaar is, is dit niet de lijn die we voorstaan.

Vandaar dat we kiezen voor een andere manier van inkopen. De kern voor het nieuwe inkoopmodel is gelegen in een andere en betere manier van samenwerken met zorgaanbieders, een flexibeler manier van zorginkoop, het bevorderen van innovatie, het bereiken van de transformatie en gericht op kostenbeheersing om de duurzaamheid van de maatwerkvoorzieningen en juiste hulp en ondersteuning voor onze jeugdigen te kunnen borgen. We willen zekerheid aan aanbieders geven door langjarige contracten af te sluiten en hen de vrijheid geven om, binnen bepaalde kaders, zelf te bepalen welke interventies worden ingezet. Daarbij past ook dat we afstappen van cliëntgebonden financiering, juist om aanbieders de ruimte te geven om gemakkelijker voor elke client maatwerk te bieden en ook om hen niet onnodig te belasten met administratieve rompslomp. Daarnaast willen we in nauwe samenwerking met aanbieders verder werken aan de doorontwikkeling van het sociaal domein. Dus echt als partners en gericht op kwaliteit en inhoud.

Vraag:

Waarom wordt in de regio Achterhoek gekozen voor deze financieringssysteematiek en wat zijn

alternatieven hiervoor?

Antwoord:

We gaan hierover graag met u in gesprek op de avond op 10 september. Zie de raadsbrief die hier onlangs over verstuurd is. Kortweg beogen we met de nieuwe wijze van inkoop samenwerking, vertrouwen, vrijheid in op- en afschalen en cliënt/vraaggericht te werken te stimuleren. De bijbehorende financiering is een middel om deze transformatie te faciliteren.

Alternatieven zijn bijvoorbeeld het huidige 'open hous' model en populatiebeposting.

Vraag:

Waarom leidt de voorgenomen systematiek van aanbesteding en zorglevering tot betere zorg? Welke ervaringen zijn er met het niet goed functioneren van zorgaanbieders? Hoe is de gemeente tot deze conclusie gekomen? Blijkt dit uit onderzoek?

Antwoord:

De voorgenomen systematiek gaat niet puur om het leveren van betere zorg, maar met name om het anders vormgeven van het zorglandschap om daarmee de transformatie verder vorm te geven. Als gemeente hebben we van u de opdracht om de zorg te verlenen binnen de middelen die hiervoor door het Rijk beschikbaar zijn gesteld. Dat kan in onze beleving alleen als we andere keuzes maken. We hebben hierbij nadrukkelijk ervoor gekozen om kwaliteit en inhoud leidend te maken en de financiën volgend. De beoogde verandering in de inkoop is in de eerste plaats vanuit inhoud ingegeven en daarnaast spelen de financiën natuurlijk ook een rol. Enkele van die inhoudelijke veranderingen zijn het afstappen van de 'open house' systematiek, hetgeen ook door de Minister van VWS wordt aanbevolen. Een andere is het afstappen van cliëntgebonden financiering om aanbieders ruimte te geven en minder te belasten met administratieve rompslomp, waarvan algemeen bekend is dat deze in de zorg verontrustend hoog is.

Vraag:

Waarom leidt de voorgenomen systematiek van aanbesteding en zorglevering tot kostenbesparing?

Antwoord:

We geven meer zekerheid door langjarige contracten, we verminderen de administratieve rompslomp, geven aanbieders meer ruimte en zorgen via de aanbesteding dat alleen de beste aanbieders die aansluiten op de visie van de gemeente, worden geselecteerd, waardoor concurrentie vermindert en samenwerking tot stand komt. De verkeerde prikkels in het huidige systeem verdwijnen, waardoor afschaling en innovatie niet langer financieel wordt ontmoedigd. We zijn ervan overtuigd dat deze keuzes voor inhoud en kwaliteit zich vertalen in betere zorg voor lagere kosten.

Vraag: Kunt u ons de resultaten/uitkomsten toezenden van de enquête van Moventum die u naar alle zorgaanbieders heeft gestuurd?

Antwoord:

Ja, zie bijlage 2.

Vraag: Wanneer informeert u de raad van Berkelland over de uitkomsten van het gesprek met zorgaanbieders en gemeenten?

Antwoord:

Er vinden meerdere gesprekken plaats met zorgaanbieders en gemeenten. Op basis van de zorgen die op verschillende manieren en door verschillende partners zijn geuit, wordt het aanbestedingsproces opnieuw zorgvuldig bekeken en bijgesteld. Wij hebben uw raad voorgesteld om u hier op een avond op 10 september over te informeren. Dit voorstel wordt voorgelegd aan het presidium.

Toelichting:

- 1. Schriftelijke vragen worden kort en duidelijk geformuleerd.*
- 2. Het antwoord volgt binnen 14 dagen nadat ze zijn ingediend bij de griffie.*
- 3. Voor de overzichtelijkheid uw vragen in de daarvoor bestemde vakken plaatsen. Bij elke nieuwe vraag kunt u d.m.v. de tabtoets een nieuwe regel aanmaken. Het antwoord zal dan geplaatst worden bij de desbetreffende vraag.*